

ANVENDELSE AF TVANG I PSYKIATRIEN

RESPEKT, FAGLIGHED, ANSVAR OG UDVIKLING

I Region Hovedstadens Psykiatri tager behandlingen af patienterne udgangspunkt i værdierne respekt, faglighed, ansvar og udvikling.

Patienten er i centrum for al behandling, og målet er, at behandlingsforløbet i videst muligt omfang bliver tilrettelagt i samarbejde og forståelse med patienterne og de pårørende.

Der er dog situationer, hvor det kan blive nødvendigt at anvende tvang som en del af den psykiatriske behandling, såfremt patienten ikke samtykker.

MINDSTE-MIDDEL-PRINCIPPET

Anvendelsen af tvang skal altid stå i rimeligt forhold til det, som søges opnået. Hvis det er muligt at opnå resultatet ved en mindre indgribende foranstaltning, skal denne anvendes.

FILM OM ANVENDELSE AF TVANG I PSYKIATRIEN

Region Hovedstadens Psykiatri har produceret syv film om anvendelse af tvang i psykiatrien.

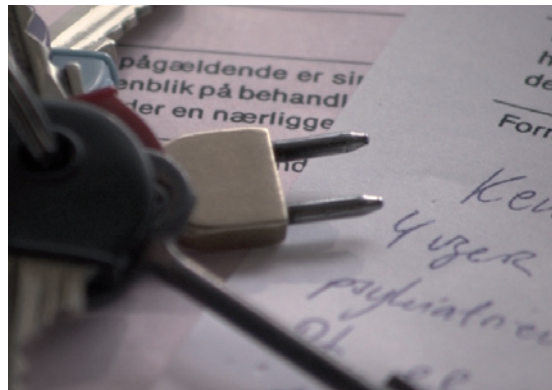
Hensigten med filmene er at give sundhedsfaglige medarbejdere på psykiatriske centre vejledning om korrekt anvendelse af tvang, for ad den vej at gøre opmærksom på "mindste-middel-princippet", så den anvendte tvang kan nedbringes.

Filmene kan både ses hver for sig og i en sammenhæng.

FILMENE OMHANDLER

- Tvangsindlæggelse
- Akut beroligende middel
- Bæltefiksering
- Voldsom bæltefiksering
- Brøset
- Eftersamtaler
- Demonstration af psykofysiske greb.

Filmene henvender sig primært til personale i døgn-afsnit, men de kan også ses af patienter, brugere og pårørende.

HVORNÅR MÅ DER ANVENDES TVANG?

Når der er tale om tilfælde, hvor patienten

- er sindssyg eller
- befinder sig i en tilstand, der må sidestilles hermed - og behandlingen er nødvendig, fordi udsigten til helbredelse eller en betydelig og afgørende bedring af tilstanden ellers vil blive væsentligt forringet, eller
- fordi patienten er til nærliggende og væsentlig fare for sig selv eller andre.

LOV OM ANVENDELSE AF TVANG I PSYKIATRIEN

Anvendelse af tvang er beskrevet i lov om anvendelse af tvang i psykiatrien.

Anvendelsen af tvang vil altid blive oplevet som et stort indgreb i den enkeltes selvbestemmelsesret. Det er derfor vigtigt, at der hele tiden er fokus på at begrænse anvendelsen af tvang mest muligt – og på at forbedre kvaliteten af den tvang, det er nødvendigt at anvende.

Det er vigtigt, at den anvendte tvang bliver oplevet så skånsom og respektfuld for patienten som overhovedet muligt.

Et af lovens hovedprincipper er, at tvang ikke må benyttes, før der er gjort, hvad der er muligt for at opnå patientens frivillige medvirken - og patienten skal have en passende betænkningstid, hvis der er mulighed for det.

Tvang skal udøves så skånsomt som muligt og med størst mulig hensyntagen til patienten, så der ikke forvoldes unødigt krænkelse eller ulempe.

For at minimere og foregribe situationer, hvor det kan blive nødvendigt at anvende tvang i psykiatrien er det væsentligt, at ledere og personale i de psykiatriske centre løbende drøfter anvendelsen af tvang i almindelighed og konkrete tvangssituationer i særdeleshed.

Det er desuden væsentligt at inddrage de patienter, der har været udsat for tvang i disse drøftelser. Det er blandt andet sikret ved, at der skal gennemføres samtaler med patienten før og efter tvangsansværelsen.

TAVSHEDSPLIGT, VIDEREGIVELSE OG INDHENTNING AF OPLYSNINGER

Tavshedspligten gælder for alle offentligt ansatte, men i særlig grad for sundhedspersoner.

Som udgangspunkt kan personalet indhente de oplysninger, der er nødvendige for den konkrete behandling, og det kan være fra egen læge eller andre sygehuse m.fl.

Som patient kan man vælge at sige fra, hvis man ikke har lyst til, at der bliver indhentet personlige oplysninger til brug for behandlingen.

I visse tilfælde kan det være nødvendigt at bryde patientens ønske om tavshedspligt i forbindelse med indhentning af oplysninger til brug for behandling. Det kan være, hvis man fx vurderer, at patienten er psykisk syg, og man har brug for at finde ud af, hvilken medicin patienten tidligere har taget. Oplysningerne er vigtige, da man ikke kan påbegynde en medicinsk behandling uden at kende patientens sygdomshistorie.

I forhold til pårørende kan sundhedspersoner være berettiget til at bryde deres tavshedspligt, hvis de efter en konkret vurdering kommer frem til, at hensynet til de pårørende vejer væsentligt tungere end hensynet til patientens selvbestemmelsesret.

MERE INFORMATION

Du kan finde meget mere om anvendelse af tvang og klagesager, Komite for patientrettigheder og tvang samt om juridisk bistand angående tvang og undervisning på www.psykiatri-regionh.dk/film+om+tvang

Du kan også kontakte juristfunktionen på adressen:

Region Hovedstadens Psykiatri
Kristineberg 3
2100 København Ø.
Tlf: 3864 0000

VIGTIGSTE VEJLEDNINGER OM ANVENDELSE AF TVANG I PSYKIATRIEN

- Lovbekendtgørelse nr. 1729 af 2. december 2010 om anvendelse af tvang i psykiatrien
- Region Hovedstadens Psykiatris fælles psykiatri-vejledning i dokumentstyringssystemet VIP.

Region Hovedstadens Psykiatri

Kristineberg 3
2100 København Ø

Tlf: 3864 0000
www.psykiatri-regionh.dk

Grafisk design: RegionH Design
2013

Psykiatri